

Den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje som Appellinstans for de af Staterne nedsatte Voldgiftsretter.

Paa Folkeforbundets 10. Forsamling i 1929 vedtoges et fra finsk Side fremsat Forslag om at undersøge den bedst egnede Fremgangsmaade til at gøre den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje til en Appellinstans for nationale Voldgiftsretter i det Omfang, Staterne maatte ønske det. I Januar 1930 nedsatte Raadet et mindre Udvalg af Jurister, bestaaende af *Basdevant* (Frankrig), *Gaus* (Tyskland), *Erich* (Finland), *Pilotti* (Italien) og *Rundstein* (Polen), som under Forsæde af *Basdevant* samledes i Genève i Maj 1930. Dette Udvalg afgav en Beretning, som af Raadet den 8. Sept. 1930 oversendtes til Forsamlingen, der besluttede at henvise Sagen til første Udvalg. Dette naaede imidlertid ikke til at behandle Sagen ifjor, men besluttede at udskyde samme til dette Aars Forsamling.

Juristudvalgets Beretning af Maj 1930 dannede Grundlaget for Forhandlingen i første Udvalg. Beretningen undersøger først, hvorvidt det maa skønnes mest formaalstjenligt at afslutte en *Kollektivoverenskomst*, der skulde staa aaben for alle Staters Undertegnelse, eller at anbefale Afslutningen af *tosidede Overenskomster* eller eventuelt at følge en anden Fremgangsmaade. I denne Forbindelse henvises først til, at Forholdene stiller sig ret forskelligt, alt eftersom det drejer sig om en Voldgiftskendelse afsagt af en Domstol, der er nedsat for at træffe Afgørelse i en hel Række forskellige Spørgsmaal, som ikke er udtrykkeligt anførte i det Instrument, hvorpaa samme hviler — f. Eks. de blandede Voldgiftsdomstole eller Reklamationskommissioner — eller om en Voldgiftskendelse afsagt af en Domstol, der er nedsat ved særlig Aftale vedrørende et bestemt afgrænset Spørgsmaal. Erfaringen viser, at der i førstnævnte Tilfælde ofte opstaar Kompetencestridigheder, medens dette sjældent finder Sted i sidstnævnte Tilfælde. Følgelig vil der for det førstnævnte Tilfældes vedkommende være større Trang til Appel

til den faste mellemfolkelige Domstol, end i det sidste. De principielle Betænkeligheder, der kan fremføres i det sidste Tilfælde, gør sig ikke — eller i alt Fald ikke i tilsvarende Omfang — gældende i førstnævnte Tilfælde. Selve Sættelsen af f. Eks. de blandede Voldgiftsretter bevirker, at Tanken om den faste Domstol som en overordnet Appelret er mere antagelig end i det andet Tilfælde. Endelig maa det ogsaa tages i Betragtning, naar Voldgiften vedrører et politisk Spørgsmaal, at i saa Fald vil Appel ikke sjældent stride mod Parternes Ønske, idet disse vil være rede til at bøje sig for en Afgørelse af de Voldgiftsdommere, de selv har udpeget og har Tillid til, medens de tvivler om at kunne naa til en endelig Løsning gennem en rent retlig Afgørelse af dette eller hint Stridspunkt.

Disse forskellige Forhold og endvidere Hensynet til ikke at kompromittere eller undergrave Voldgiftskendelsernes Autoritet skaber betydelige Vanskeligheder for Fastsættelsen af en bestemt Fremgangsmaade ved Gennemførelsen af den Tanke, der ligger til Grund for det første Forslag.

Ud fra disse Synspunkter foreslog Udvalget tre Løsninger uden at give nogen af disse en Fortrinsstilling fremfor den anden og uden at udelukke, at flere af dem anvendes samtidig.

Det første Forsøg gaar ud paa at Indsætte Regler om Adgang til Appel i Voldgiftstraktater, Voldgiftsbestemmelser og særlige Voldgiftsaftaler. Dette Forslag har den Fordel, at der derved kan tages Hensyn til de forskellige Forhold, der gør sig gældende, som foran anført. Men paa den anden Side er det meget tvivlsomt, om en saadan Henstilling vil faa nogen praktisk Betydning, navnlig for de allerede bestaaende Traktaters og Aftalers Vedkommende.

Det andet Forslag gaar ud paa, at de omhandlede Regler optages i en *Protokol*, der skal staa aaben for Undertegnelse af Staterne og Medlemmerne af Folkefor-